

RECENTE PUBLICATIES**RECENT PUBLICATIONS**

Robb M., K. Mullarney & The Sound Approach 2008. PETRELS NIGHT AND DAY: A SOUND APPROACH GUIDE. The Sound Approach, Poole, 300pp, 2 CDs

Onmiddellijk kopen! Wat een schitterende uitgave en wat straalt het boek een plezier uit van de samenstellers tijdens hun reizen naar de afgelegen leefgebieden van de Europese stormvogelachtigen. De schitterende foto's van zowel de vogels als de eilanden waarop zij leven, de prachtige tekeningen (Killian Mullarney) en de unieke geluidsopnamen zijn al voldoende redenen om dit boek aan te schaffen, maar ook de tekst is bijzonder lezenswaardig. Alle Europese stormvogelachtigen komen aan bod in dit boek en daarom heeft veel van het werk van de Sound Approach zich afgespeeld in de Macaronesische regio (Azoren, Madeira, Selvagens, Canarische Eilanden en Kaapverden). Uiteraard zijn de populaties in de Middellandse Zee, op de Britse Eilanden, de Faeroer Eilanden en elders in Europa niet vergeten, maar de diversiteit op de eilanden voor de NW Afrikaanse kust is nu eenmaal opvallend. De soortenlijst is langer dan menigeen misschien verwacht, want de informatie in dit boek is behoorlijk *up to date* en neemt hier en daar zelfs een (kleine) voorsprong op taxonomische conventies van de toekomst. Wat in de meest recente vogelgidsen bijvoorbeeld nog gewoon Madeirastormvogeltje *Oceanodroma castro* heet is nu opgesplitst in vier taxa:

- Grant's Stormvogeltje (nog niet formeel beschreven)
- Kaapverden Stormvogeltje *Oceanodroma jabejabe*
- Monteiro's Stormvogeltje (nog niet formeel beschreven)
- Madeirastormvogeltje *Oceanodroma castro*

Er wordt in het boek ook uitvoerig aandacht besteed aan de merkwaardige valse pijlstormvogels van Menorca, een uiterlijke tussenvorm tussen de Vale Pijlstormvogel *Puffinus mauretanicus* en de Yelkouanpijlstormvogel *P. yelkouan*. Bij de kleine pijlstormvogels wordt nu gesproken van Barolo's Pijlstormvogel *Puffinus baroli* en de Boyd's Pijlstormvogel *P. boydi*. De onderverdeling van de Kuhls Pijlstormvogel in een Mediterrane (*C. diomedea*), een Atlantische (*C. borealis*) en een Kaapverdische (*C. edwardsii*) soort speelde natuurlijk al wat langer. Veel van deze soorten zijn moeilijk of niet in het veld te onderscheiden en DNA onderzoek levert het voornaamste bewijs voor de onderlinge verwantschappen en distincties. De bijdrage van de Sound Approach is dat veel van die ontdekkingen met precieze analyses van het geproduceerde geluid worden aangevuld en onderbouwd. Het boek (de CD's liever gezegd) bevat geluidsopnamen van alle Europese soorten, inclusief in Europa gemaakte opnamen van een gemengde groep Grote *P. gravis* en Grauwe Pijlstormvogels *P. griseus* op ruwe zee voor de Ierse kust. Het kan besteld worden bij The Sound Approach, 29 High Street, Poole, Dorset, BH15 1AB, U.K., of via www.soundapproach.co.uk (£34.95 + £3,= p&p)

ICES 2008. REPORT OF THE WORKSHOP ON SEABIRD ECOLOGICAL QUALITY INDICATOR, 8-9 MARCH 2008, LISBON, PORTUGAL. ICES CM 2008/LRC: 06.

Zeekoeten met olie op het strand vormen een indicator van de mate van olievervuiling van de zee en stookolieslachtoffertellingen zijn dan ook een instrument geworden om die vervuiling te monitoren. Het onderzoek naar de maaginhoud van Noordse Stormvogels vervult een vergelijkbare rol, ditmaal om ontwikkelingen in de aanwezigheid van (klein) zwerfvuil te volgen. Andere indicatorsoorten zijn aangewend om milieuproblemen te monitoren, maar hoe kun je het ‘welbevinden’ van mariene ecosystemen volgen? Wanneer is het tijd om aan de bel te trekken, bij een instortende populatie, of is dat soms te laat. Is broedsucces een betere indicator? Is het volgen van een enkele soort genoeg, of moet er een heel scala van soorten, representatief voor verschillende ecologische niches, ingezet worden? Dit is stroeve materie, interessant genoeg om in elk geval over na te denken, want hoe goed en compleet zijn onze gegevens eigenlijk om het ‘welbevinden’ van ecosystemen aan de kust te kunnen begrijpen? Het verslag van de *Workshop on Seabird Ecological Quality Indicator* (WKSEQUIN), waar dit soort problemen besproken worden is beschikbaar van de ICES website op het volgende adres:

<http://www.ices.dk/reports/LRC/2008/WKSEQUIN/WKSEQUIN2008.pdf>

Franeker J.A. van & SNS Fulmar Study Group 2008. FULMAR LITTER ECOQO MONITORING IN THE NORTH SEA - RESULTS TO 2006. Wageningen IMARES Report No. C033/08, IMARES Texel, 53 pp.

Het overboord zetten van operationeel en aan lading gerelateerd afval is één van de belangrijke bronnen van zwerfvuil in de Noordzee. Tekortkomingen in afgifteprocedures in havens stimuleren het illegaal overboord zetten van scheepsafval. In Nederland worden trends in zwerfafval op zee gevolgd door de hoeveelheid afval in magen van dood aangespoelde Noordse Stormvogels te meten. Deze graadmeter wordt ook internationaal verder ontwikkeld als een ‘Ecological Quality Objective’ (EcoQO) door OSPAR (OSPAR-MASH 2007). In 2006 konden op ons strand 27 stormvogels met onbeschadigde magen worden verzameld, waarvan er 25 (93%) plastic bleken te bevatten met een gemiddelde van 34 stukjes en een gemiddeld gewicht van 0,30 gram per vogel. Gemeten over 2002-2006 had 95% van 304 onderzochte stormvogels plastic in de maag (31 per vogel, gemiddeld gewicht 0,30). 2006 was dus een ‘gemiddeld’ jaar. De digitale versie van het nieuwe stormvogel-zwerfvuilrapport voor de Noordzee is als pdf beschikbaar op www.zeevogelgroep.nl (onder downloads).